

A Helyi Fejlesztési Stratégiák tervezése

Magócs Krisztina

krisztina.magocs@lechnerkozpont.hu

Lechner Tudásközpont Nkft.

2015.09.28. – 2015.10.01.

Lépések

- *Kompetencia és képzési igény felmérés*
- **Helyi Fejlesztési Stratégia sablon és útmutató**
- **A HFS tervezést, a sablon használatát segítő fórum**
- **TEIR tervezést támogató alkalmazás**
- **GYIK**
- A HFS-ek előértékelése
- Szóbeli konzultációs lehetőség biztosítása

Formai követelmények

- A megadott sablon szerkezetében
- Max 70 oldal (175 ezer karakter) + mellékletek
- Néhány fejezetnél maximalizált karakterszám
- Összesen 3 alkalommal módosítható

Vezérelvek – értékelési kritériumok I.

- **Részvételen alapuló**
 - Nyitott, átlátható, módszertanilag megfelelő, közösség hozzájárulása a tartalomhoz jól nyomon követhető
- **Következetesen épít a térség erőforrásaira és figyelembe veszi a szükségleteket**
 - A helyzetfeltárás megalapozott tényekre épít, célzott (specifikumok)
 - A lehetőségek és szükségletek egyértelműek, logikusan következnek a helyzetfeltárásból
 - Korábbi időszak tapasztalatai nyomon követhetően beépültek
 - Logikus, átlátható beavatkozási logika (helyzetfeltárás, szükségletek/lehetőségek, célok, intézkedések, kiválasztási kritériumok és indikátorok összhangja)
- **Realisztikus**
 - Megvalósítható célok (száma, tartalma, mérhetősége)
 - Megvalósítható cselekvési terv (mit, ki és hogyan)
 - Forráselosztás és a célok összhangban vannak

Vezérelvek – értékelési kritériumok II.

- **Integrált, kiegészítő jelleg**
 - Összhang a VP és a LEADER intézkedés céljaival
 - Figyelembe veszi az egyéb programokat, erőforrásokat (koordináció, kiegészítő jelleg, együttműködési lehetőségek)
- **Kapcsolatokat teremt**
 - fejlesztések, intézmények, kedvezményezettek között (hálózat)
 - ágazatok között
 - együttműködések
- **Innovatív megoldások**
- **A stratégia hozzájárulása**
 - a foglalkoztatáshoz,
 - környezet megőrzés és klímaváltozás csökkentéséhez,
 - a társadalmi befogadás erősítéséhez és a szegénység elleni küzdelemhez
 - esélyegyenlőséghez

Vezérelvek – értékelési kritériumok III.

- **Döntéshozatal**
 - Kiegyensúlyozott, reprezentatív, átlátható, megkülönböztetés mentes
 - Nyitott tagság
- **Munkafolyamatok és felelősségi körök egyértelműek és átláthatók**
 - Humán erőforrás biztosított
 - Irányítás, adminisztráció, pénzügyi, projektfejlesztés, animáció
 - Fizikai infrastruktúra biztosított

Kontextus

- A HFS fő forrása a LEADER, de a VP, a többi OP és más lehetőségek feltérképezése a kiegészítő jelleg és a forrásbevonás miatt.
- A LEADER forrásokból katalizáló fejlesztések finanszírozása.
- A VP és a többi OP horizontálishoz hasonló intézkedések esetén be kell mutatni a konkrét eltérést és az elvárt (LEADER) hozzáadott értéket.
- Az addicionális lehetőségeket célok és az intézkedések megnevezése mélységig szükséges szerepeltetni.

Felépítés

Vezetői összefoglaló

1. A HFS hozzájárulása az EU2020 és a VP céljaihoz
2. A HFS elkészítésének módja, az érintettek bevonása
3. A HFS által lefedett terület és lakosság
4. Az akcióterült szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése
5. Horizontális célok
6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása
7. A stratégia beavatkozási logikája
8. Cselekvési terv
9. Indikatív pénzügyi terv

Kiegészítő információk

Mellékletek

1. A HFS hozzájárulása az EU2020, a PM és a VP céljaihoz

Amely(ek)hez leginkább hozzájárul

- tartalmilag
- a megvalósítással (animáció)
- a kiválasztással

Javasolt először megismerni, a tervezésnél szem előtt tartani és a végén összegezni.

- EU2020: 11 tematikus cél (2. melléklet)
- PM: 5 prioritás (3. melléklet)
- VP LEADER intézkedés céljai (5. melléklet)

2. Az érintettek bevonása

- A folyamat bemutatása
 - átlátható, nyitott, jól kommunikált, kétoldalú, ágazatközi
 - milyen eszközökkel, mikor, kikkel
 - eredmények összegzése
 - eredmények beépítése a HFS-be

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

- Jogosult népesség: TEIR
- Szempontok:
 - földrajzi, társadalmi, gazdasági koherencia/homogenitás, közös jellemzők;
 - korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek;
 - az erőforrások kritikus tömegének rendelkezésre állása a stratégia céljainak megvalósításához;
 - személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást, részvételt lehetővé tevő helyi karakter

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése I.

4.1 Helyzetfeltárás

- Max 15 oldal
- Adatigény: TEIR modul, 7. melléklet, egyéb kutatások, elemzések, helyi szakemberek
- A HFS szempontjából lényeges jellemzők (adottságok, erőforrások, kihívások és lehetőségek)
- Változások, trendek, átlagtól való eltérés bemutatása.

4.2 HVS összegző értékelése

- Max 3 oldal
- Folytatásra érdemes, változtatásra érett és elvetendő gyakorlatok, fejlesztési területek
- 8. melléklet

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése II.

4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

- Max 5 oldal
- Külső koherencia: **VP és OP kapcsolódások**. Felsorolás, rövid indoklással (utalás a helyzetfeltárássra és a későbbi SWOT, szükségletekre)
- A HFS tartalmát befolyásoló **területi tervek** beavatkozási területei, **jelentős projektek**
- A HFS tartalmát befolyásoló **programok, szolgáltatások** és a HFS összefüggései

4.4 SWOT

- Max 2 oldal
- Korábbi tartalmakra épüljön
- Konkrét, tényekkel alátámasztott
- Esetleg tematikus SWOT-ok
- Elemzés!

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése III.

4.5 A fejlesztési szükségletek azonosítása

- Max 3 oldal
- Helyzetfeltárásra, SWOT-ra alapozva
- Azokat, amelyekkel a HFS tud kezdeni valamit
- Nem csak a LEADER forrásból
- Egy szükséglet 1-2 mondat

5. Horizontális célok

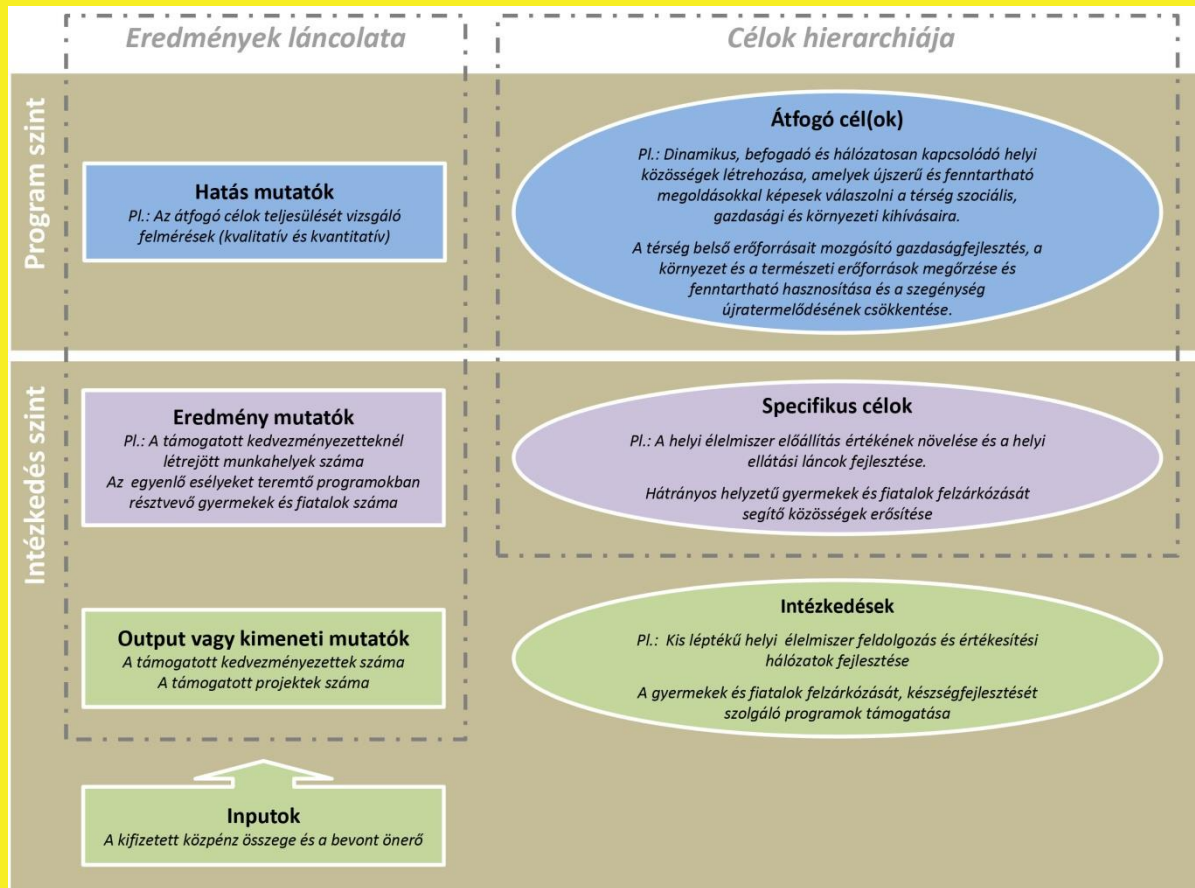
- Esélyegyenlőség és környezeti fenntarthatóság
 - a tervezés során (tematikus műhely, bevont szereplők)
 - a partnerségben és a döntéshozásban
 - a fejlesztendő területeket tekintve
 - a kiválasztási kritériumokban
 - az animációs tevékenységben
 - a monitoringban

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

- Értékelési szempontok!
- Hogyan:
 - a fejlesztendő területeket tekintve
 - a kiválasztási kritériumokban
 - az animációs tevékenységben stb.
- Integrált
 - „hólabda” hatás
 - egy ügy kezelése szélesebb partnerséggel
 - ágazatokon belüli vertikális és ágazatközi kapcsolatok
 - város-vidék stb.
- Innovatív
 - társadalmi innováció (szereplők szokatlan kombinációja, új szerepkörök, a tervezés és megvalósítás rendhagyó módja stb.)
 - új termék, szolgáltatás, cselekvési mód (ami pl. teret ad az integrációnak)

7. Beavatkozási logika

7. Beavatkozási logika

7.1 Jövőkép

7.2 Célhierarchia

- mit kíván elérni, megvalósítani
- amihez a HFS (LEADER és nem LEADER) hozzájárul
- kapcsolódás a helyzetfeltáráshoz, SWOT-hoz, fejlesztési szükségletekhez
- SMART: specifikus, mérhető, elérhető, reális, ütemezhető
- kezelhető számú cél és intézkedés
- specifikus célokat mérő eredménymutatók (SMART)

A HACCS-okkal kötendő támogatási szerződés tartalma 272/2014. (XI.5.) Korm. rend.

71. §. (6) A helyi akciócsoportokkal az irányító hatóság szerződést köt.

(7) [238](#) A (6) bekezdés szerinti szerződésnek tartalmaznia kell

a) a fejlesztési stratégia keretében meghirdetett felhívások **tartalmi elemeit**,

b) a benyújtandó támogatási kérelmek **kiválasztási eljárását**,

c) a **helyi bíráló bizottság működési szabályait**,

d) a támogatott kérelmekben szereplő helyi fejlesztési stratégiák végrehajtása során a **monitoringra vonatkozó elvárásokat**,

e) azt, hogy a helyi akciócsoport működési költsége nem haladhatja meg a részére megítélt támogatás 15%-át, és

f) azt, hogy a működési költség a helyi fejlesztési stratégia végrehajtására megítélt forrás felhasználásának arányában, a (6) bekezdés szerinti szerződésben foglalt, a helyi fejlesztési stratégiai alapján meghatározott egyedi mérföldkövek szerint hívható le.

8. Cselekvési terv – 8.1 Intézkedések

1. Az intézkedés megnevezése

Pl. Közösségi gazdaságfejlesztés

2. Specifikus cél(ok), amely(ek)hez leginkább hozzájárul

Pl. A térség gazdaságának élénkítése, hálózatok, együttműködések ösztönzése által

3. Indoklás, alátámasztás

Pl. Forráshiányos kis gazdasági szereplők.

Gyenge az együttműködés a gazdasági szereplők között.

Kiaknázatlan helyi erőforrások.

Innentől csak a LEADER forrásból finanszírozott intézkedésekhez

4. Támogatható tevékenységi területek (max 10)

- Pl. a) Jövedelemtermelő beruházások (bármilyen típusú beruházás, amely megfelel a Sztv-nek)*
b) A beruházásokat kiegészítő szolgáltatások vásárlása (hozzá kapcsolódó képzés, marketing, rendezvény).

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- Pl. Az intézkedés hozzáadott értéke a „közösségi jelleg”, az, hogy több szereplőnek jelent gazdasági hasznot. A VP M16-os intézkedéséhez képest a különbség, hogy itt egyszeri beruházás támogatása történik. Itt nem szükséges a tagok között*

6. Jogosultak köre:

- Pl. Mikroállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, egyházak*

7. Kiválasztási kritériumok, alapelvek

Pl. Hozzon létre jövedelmet termelő konkrét terméket vagy szolgáltatást

A pályázón kívül közvetve vagy közvetlenül több gazdasági szereplőnek termel bevételt

A projektet több partner együtt valósítja meg

A projekt kapcsolódik más projekthez

A projekt önállóan működőképes egész vagy már létező tevékenység kiegészítő eleme (fordítva ne legyen)

Innovatív (új termék, új eljárás, új végrehajtási vagy működési módszer, magasabb minőség)

Helyi alapanyag, vagy helyi beszállító használata/alkalmazása

Barnamezős beruházás

Reális költségvetés

A projektvezető szervezetén belüli személy

Gazdasági fenntarthatóság (a bevételekből, vagy más forrásból igazoltan biztosított)

Nincs kiszorító vagy helyettesítő hatása

Multiplikátor hatás (a beruházás hatására létrejön(nek) pótlólagos beruházások)

Holt teher (támogatás nélkül nem tudná megvalósítani a fejlesztést)

Munkahelyteremtés vagy megtartás (a munkabér és közteher x%-át kitermeli)

8. Tervezett forrás

1. az intézkedésre allokált összes közpénz: pl. 200 millió Ft
2. a támogatás aránya: pl. 50% - 65%
3. a projektméret korlátai: pl. 1 millió Ft – 5 millió Ft
4. a támogatás módja – **a végleges HFS-hez**

9. A megvalósítás időintervalluma (féléves bontásban): pl. 2016.06. – 2020.06.

10. Kimeneti indikátorok

támogatott projektek száma (db)

támogatott kedvezményezettek száma típus szerint megbontva (civil db, egyház db, vállalkozás db, önkormányzat db)

támogatott projektekkel közvetlenül érintett (gazdasági haszna származik belőle) szereplők száma (db)

Eredmény indikátorként foglalkoztatottság, bevétel növekedés

8. Cselekvési terv – 8.2 Együttműködések

Előkészítés és megvalósítás.

Központi kezelésű.

Hazai és nemzetközi együttműködések

- tervezett tématerületei
- specifikus cél
- indoklás, alátámasztás

Mit szeretne az együttműködések által elérni, hogyan járul ez hozzá a HFS célok eléréséhez.

„Az együttműködési projektek nem korlátozódhatnak kizárólag tapasztalatcserére, azoknak minden esetben olyan alkalmazható eredménye kell, hogy legyen, amelynek létrejöttéhez az együttműködésben résztvevő partnerek mindegyike bizonyíthatóan hozzájárult, illetve eredményeiből minden partner részesül.” (VP)

8. Cselekvési terv – 8.3 A megvalósítás szervezeti és eljárási keretei

A HACS-ok feladatai (VP):

- helyi fejlesztési, végrehajtási és projektirányítási **kapacitásfejlesztés**
- hátrányos megkülönböztetéstől és összeférhetetlenségtől mentes, átlátható **kiválasztási eljárás**. 50%
- a HFS-hez való **illeszkedés biztosítása** a kiválasztás során
- **pályázati felhívások** vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás **előkészítése, közzététele**, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását
- **támogatási kérelmek befogadása, értékelése**
- **kiválasztás, a támogatási összegek rögzítése, bejelentése a KÜ-hoz jogosultság ellenőrzésre**
- **monitoring, értékelés**

8. Cselekvési terv – 8.3 A megvalósítás szervezeti és eljárási keretei - Működés

Működési alapelvek: nyitott, átlátható, megkülönböztetéstől mentes döntéshozatal, elszámoltathatóság, arányos képviselet

- HACS összetétele
- tervezett szervezeti felépítése; jogosultságok, feladat és felelősségi körök
- pályáztatás folyamata (népszerűsítés módja, a pályázók segítése a benyújtásig)
- döntéshozatal folyamata (a végleges HFS-hez) – összeférhetetlenség!
- a megvalósítást szolgáló emberi erőforrás bemutatása
- fizikai feltételek
- működésre tervezett költségvetés alátámasztása (a végleges HFS-hez)

8. Cselekvési terv – 8.3 A megvalósítás szervezeti és eljárási keretei - Animáció

Mobilizálás, képessé tétel, aktivizálás a HFS céljainak megvalósítása érdekében.

A projektek, a potenciális kedvezményezettek és a közöttük lévő kapcsolat fejlesztése aktív támogató, koordináló közreműködés révén. A közösség segítése abban, hogy a még nem ismert létező vagy új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek, megszülessenek, megvalósuljanak.

- Egy-egy szektort vagy térséget célozva munkacsoport működtetése, rendszeres találkozások, események megszervezése (pl. pm. kerekasztal, vállalkozók klubja).
- Szektorok és különböző csoportok közötti kapcsolatok létrehozásának támogatása (tematikus megbeszélések, munkacsoportok, viták stb.).
- Kapacitásfejlesztés, képzések, műhelyek, tapasztalatcsere, tanulmányutak, tematizált nyilvános találkozók, vásárokon/ kiállításokon való részvétel megszervezése.
- Speciális szükséglettel rendelkező vagy problémával küzdő célcsoport segítése fejlesztési elképzelések kialakításában;
- Párbeszéd létrehozása egy-egy ügy köré, a probléma/lehetőség megkutatása és az eredmények mentén együttműködések, projektek elindítása;

8. Cselekvési terv – 8.4 Kommunikációs terv

- Célcsoportok
- Alkalmazandó eszközök, tevékenységek
- Humán kapacitás
- Ütemterv
- Tervezett forrás

8. Cselekvési terv – 8.5 Monitoring és értékelési terv

- Adatforrások, a begyűjtés módja, gyakorisága
- Visszacsatolás módja
- HACS önértékelés módja, gyakorisága
- Az eredmények kommunikálása

A végleges HFS része!

9. Indikatív pénzügyi terv

- A LEADER források felhasználásának (kötelezettségvállalás) éves ütemezése intézkedésként
- A működési és animációs költségek, illetve egyéb bevételek felhasználásának éves ütemezése (a végleges HFS része)

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

**LECHNER TUDÁSKÖZPONT
TERÜLETI, ÉPÍTÉSZETI ÉS INFORMATIKAI NONPROFIT KFT.**

CÍM: 1111 BUDAPEST, BUDAFOKI ÚT 59. E/3. ÉP.

POSTACÍM: 1507 BUDAPEST, PF.:2.

TELEFON: +36 1 279-2640, +36 1 279-2610

FAX: +36 1 279-2641

E-MAIL: INFO@LECHNERKOZPONT.HU